

КВЕСТ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ХІМІЇ

Рій А. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Упровадження інноваційних технологій, методик, форм і засобів навчання, виховання і розвитку молоді є сьогодні необхідною умовою діяльності освітнього середовища. Урізноманітнення освітнього процесу у вищих і загальноосвітніх навчальних закладах є засобом активізації пізнавальної діяльності учнів і студентів; зростання їх позитивної мотивації до навчання; розвитку креативності, комунікативних та інформаційно-пошукових навичок. Сьогодні випускники шкіл, коледжів, університетів повинні володіти не лише певною інформацією, знаннями і вміннями, а й мати розвинену уяву, мислення, високий рівень самостійності, уміти вчитися впродовж життя. Нові орієнтири на компетентнісний та особистісно-діяльнісний підхід до навчання вимагають застосування нових технологій освітньої діяльності. Однією із сучасних технологій, котрі успішно застосовуються в освітньому процесі школи XXI століття, є квест. Ця технологія в останні роки успішно використовується у роботі творчими, креативними вчителями багатьох навчальних предметів. Тому вкрай необхідно поширювати вдалий досвід колег, їх методичні розробки, а також впроваджувати цю ігрову технологію у підготовку майбутніх вчителів у ВНЗ та під час підвищення їх кваліфікації у системі післядипломної педагогічної освіти [2].

Квест – інноваційна ігрова технологія навчання, яка вчить знаходити необхідну інформацію, аналізувати та систематизувати її, вирішувати поставлені завдання, часто проходячи послідовно певний маршрут (або виконуючи певні елементи єдиного сюжету). В основі квесту лежить інтелектуальне змагання з елементами рольової гри, причому виконувати задалегідь підготовлені завдання проблемного характеру може команда або окремі її учасники [3].

Під час роботи школярів над квестом реалізуються такі цілі: навчальна, розвивальна, виховна.

Навчальна передбачає залучення кожного учня до активного пізнавального процесу. Здійснюється організація індивідуальної і групової діяльності учнів, виявлення умінь і здібностей працювати самостійно відповідно до теми уроку (розділу).

Розвивальна передбачає розвиток інтересу учнів до навчального предмета. Разом з тим спостерігається розвиток творчих здібностей, уяви, логічного мислення; формування навичок дослідницької діяльності, публічних виступів, умінь самостійної роботи з різноманітними ресурсами; розширення кругозору, ерудиції.

Виховна передбачає виховання пунктуальності, толерантності, особистісної відповідальності за виконання роботи [1].

У вищих навчальних закладах використовують педагогічну технологію квестів з метою стимулювання студентів до засвоєння програмових хімічних знань, мотивування до вивчення додаткового матеріалу, реалізації своїх здібностей в більш сприятливій, психологічно позитивній атмосфері [4].

Кращі студенти з творчими задатками отримують індивідуальне завдання розробити квести певної тематики. Викладачем вислуховуються ідеї сюжету, здійснюється коригування змісту та форми квесту, даються поради, методичні та інформаційні підказки. Згодом майбутні вчителі апробовують результати свого педагогічного пошуку, організовуючи квести для студентів молодших курсів із різних навчальних дисциплін (переважно неорганічної хімії, аналітичної хімії, техніки хімічного експерименту, міждисциплінарні). Проводяться вони: 1) на лабораторних заняттях із різних хімічних дисциплін: під час вивчення курсів «Методика вивчення хімії в школі»; «Позакласна робота з хімії в школі», «Теорія і методика вивчення хімії у старшій профільній школі». Магістранти в цьому разі виступають у ролі вчителя, а студенти молодших курсів знайомляться з технологією квесту «зсередини» в ролі учнів; 2) у позааудиторний час на предметних тижнях хімії; 3) під час днів «відкритих дверей» для

старшокласників; 4) як профорієнтаційна, профагітаційна діяльність серед учнів міста різних вікових категорій (літні табори, гуртки, суботні природничі студії, хімічні школи тощо).

Зазвичай для студентів проводяться короткотривалі квести (0,5-2 год). Добре зарекомендували себе квести на природі, котрі вимагають від учасників знайти і сфотографувати речовини із певними фізичними властивостями. Пізнавальний інтерес у студентів стимулюють міжпредметні квести з інтегрованими завданнями, у яких задіяні кілька факультетів і кафедр університету. Також вдалою квест-територією може бути музей. Тут можуть проводитися міні-квести, змагання для школярів міста і студентів. Учасникам слід вибратися з кімнати музею за певний час, виконавши логічні, винахідницькі завдання, розв'язавши задачі, відгадавши загадки та ін. Найбільш поширеними стали квести, маршрут яких проходить по факультету із залученням бази різних навчальних кабінетів та лабораторій (аналітичної хімії, фізичної хімії, органічної хімії, анатомії людини, біологічної хімії та ін.). Використовують магістранти технологію квест-руму і під час проведення уроків, розв'язування задач з хімії за програмою старшої профільної школи.

Отже, квест є інноваційною інтерактивною технологією навчання, котру доцільно впроваджувати в освітній процес під час підготовки майбутніх вчителів хімії. В основі квесту лежить інтелектуальне змагання з елементами рольової гри. Ця технологія сприяє зростанню позитивної мотивації студентів до навчання; формуванню їх методичної, комунікативної та інформаційної компетентності; розвитку креативності.

Список використаної літератури

1. Дичківська, 2006 – Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. К.: Академ.видав, 2006. 352 с.
2. Дуткевич, 2003 – Дуткевич Т. В. Психологічні основи використання інтерактивних методів навчання у процесі підготовки спеціалістів з вищою освітою // Використання інтерактивних методів та мультимедійних засобів у підготовці педагога: Зб. Наукових праць. Кам'янець-Подільський: Абетка – Нова, 2003. С. 26–33.
3. Сокол, 2014 – Сокол І. М. Класифікація квестів // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: Т. І. Суценько (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2014. – Вип. 36 (89). С. 369–375.
4. Шапран, 2005 – Шапран О. І. Основні тенденції розвитку інноваційних освітніх процесів у практиці сучасної вищої школи // Наукові записки. К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. Випуск LVIII (58). С. 186–197.

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДННЯ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Ромашко Т. П.

Полтавський державний аграрний університет

Сучасна вища освіта відбиває перехід компетентнісної освітньої моделі, яка є інноваційним ресурсом розвитку суспільства. Вдосконалення навчання хімії у вищій школі має на меті досягнення високої якості освіти, яка відрізняється фундаментальністю, відповідністю актуальним та перспективним потребам особистості, суспільства та держави. У зв'язку з цим стає актуальним розробка та реалізація інноваційних методик навчання хімії для здобувачів освіти нехімічних спеціальностей. Специфіка навчання хімії для студентів нехімічних спеціальностей полягає в його інтегративному характері та професійно-практичній спрямованості, яка передбачає реалізацію інноваційних методик та технологій навчання. Методологічну основу сучасних хіміко-освітніх технологій складають інтегративно-компетентнісний підхід, в основі якого лежать провідні ідеї та принципи особистісного та системно-діяльнісного підходів. Поява та розвиток інноваційних педагогічних технологій та методик навчання хімії набули активного розвитку у зв'язку з необхідністю вирішення питань управління процесом навчання з